

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Cautela Confessarii Pro Foro Sacramentali Occasione
Decretorum S. M. Alex. VII. Innoc. XI. Et Alexandri VIII. ...**

Matthaeucci, Augustín

Francofurti Ad Moenum, 1711

Cap. VII. Ordo.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40684

notavi *Offic. Cur. Ecclesiast. cap. 20. nu. 3.*
Et S. Cong. Conc. in *Ebrunden. juriur.*
Parochialium 25. Junii 1695. in respon-
sione ad 10. apud Monacell. 10. 1. formu-
lar. Ecclesiast. form. 18. tit. 10. nu. 13. Po-
test tamen Parochus exequiis assistere,
non tamquam talis, sed dumtaxat uti
unus de populo ex S. R. Congr. in *Man-*
tuana Funerum 21. Novemb. 1699.
apud alleg.

Anverò *cadavera in Ecclesiis Regu-*
larium sepelienda, antequam ad eas
deferantur, asportari debeant ad Pa-
rochiales?

Resp. Negative, ut aliàs respondit S.
R. Cong. alleg. *cap. 20. nu. 1. ad tertium,*
& novissimè resolvit S. Congr. Conc. in
Messanen. 17. Aprilis 1706. In qua per-
petuum silentium Parocho imposuit re-
spondendo ad dubium in præjactis termi-
nis propositum, *negativè, & amplius.*

Cùm quis eligit sepulturam in Eccle-
siis Regularium, vel alia, & deinde ma-
lis artibus, & artificiosè ab aliquo in-
ducitur ad electionem mutandam, &
eligendam aliam Ecclesiam ab electa, est
corpus cum emolumentis restituendum
Ecclesie prius electæ, cui per fraudem
fuit præjudicium illatum; Quæ est pra-
xis S. Congr. Episcop. & Regularium, in
evenientibus casibus restitutionem præ-
dictorum demandantis, ut in *una Au-*
ximanz restitutionis cadaveris 31. Au-
gusti 1708. & in Compensa juris sepe-
liendi 18. Febr. 1707. rescriptis esse lo-
cum restitutioni Cadaveris una cum
emolumentis. Quod fuit confirmatum
27. Aprilis 1708. his verbis: *in decisis,*
& *ampli us.*

Quæ omnia procedunt juxta disposi-

tionem juris, ut in *cap. Animarum de*
sepult. in 6. & Clement. Cupientes eod-
tit. in qua excommunicatione Papæ re-
servata ligantur tam Clerici, quàm Re-
ligiosi inducentes Fideles ad eligendam
sepulturam in suis Ecclesiis, vel, ut jam
electam non immutent, ut dixi *loc. cit.*
cap. 48. num. 28.

CAPUT VII.

Ordo.

1. **S**extum Sacramentum est illud Or-
dinis. Est novæ legis Sacramen-
tum à Christo Domino institutum, jux-
ta Florent. in *Decret. Eugenii, & Trid.*
sess. 7. canon. 1. de Sacram. in gen. Defini-
tur, est *Sacramentum, in quo cum*
gratia confertur ordinato potestas
spiritualis ad Sacrosanctum Missæ
Sacrificium, & Eucharistiam perfi-
ciendam, immediatè, vel mediatè, plus,
vel minus juxta cujusque Ordinis
gradus, & officium. Colligitur ex *Trid.*
sess. 23. cap. 2. de ord.

Quæritur, *quos sint Ordines?*

Resp. Communiter enumerantur sep-
tem: *Ostiaratus, Lectoratus, Exor-*
cistatus, Acolytatus, Subdiaconatus,
Diaconatus, & Presbyteratus. Primi
quatuor Minores appellantur; eò quod
Clerici illis ordinati, non assistant im-
mediatè Altari, nec immediatè inser-
viant Sacerdoti solemniter celebranti.
Alii tres dicuntur Majores, quia proxime
ad Altaris Officium concurrunt. Qui
etiam Sacri appellantur, quia cum vo-
to castitatis, quo quis Deo sacatur,
sunt connexi.

(Zzzz) 3

3. Dixi

3. Dixi *Communitè septem*, quia non desunt, esserentes esse novem; nam alii resolvunt Episcopatum esse Ordinem, à cæteris distinctum, ut optimè probat Poncius *Theol. disp. 48. qu. 1. conc. 4. n. 4.* Canonista verò statuunt, etiam Primam Tonsuram inter Ordines, ut probat Fagnan. *in 1. ad cap. cum contingit de a. tar. & qualis. num. 44.* Sed hoc ad nos non spectat in examen vocare. Et præsciendū ab ea difficultate: dicimus Primam Tonsuram esse præparationem, & dispositionem ad Ordines suscipiendos, collig. ex *Trid. cit.*

4. Queritur, *quinam sint effectus Sacramenti Ordinis?*

Resp. Sunt, I. Gratiā habitualem, vel ejus augmentum conferre cum auxiliis, quibus ordinatus præmunitur, ut dignè, & convenienter exequatur munus Ordinis recepti. II. Characterem imprimere: quod est quoddam signum spirituale, indelebile, animæ inhaerens, per quod homo deputatur ad tale munus exercendum. Nota, quod, si suscipiens Ordinem sit in mortali, tunc gratiæ augmentum non recipit, bene verò characterem, si habeat intentionem, ad minus virtualem, recipiendi Ordinem. Si verò in gratia sit constitutus, recipit per Ordinem, cum characterē gratiæ augmentum.

5. Queritur, *quas obligationes contrahit, qui ad majores Ordines promovetur?*

Resp. I. Obligationem servandi castitatem ex voto solemni, quod in susceptione talium Ordinum implicitè emittitur, ut diximus *lib. 3. cap. 4. nu. 62.* II. Obligationem recitandi divinum officium.

III. Obligationem deferendi habitum, & Tonsuram.

6. Queritur, *quibus privilegiis Ordinatus gaudet?*

Resp. Privilegio fori, & Canonis: etiam si quis sit purè Tonsuratus. Privilegium fori in eo stat, ut Clericus conveniri non possit (etiam ipso consentiente: quia Privilegium fori est latum in favorem totius status Clericalis, cui quis non potest renunciare) pro delicto ad forum sæculare, & coram Judice Laico, sed ad Ecclesiasticum, & coram Ecclesiastico. Privilegium verò Canonis in eo consistit, ut, si quis Clericum, suadente Diabolo, percutiat, sit excommunicatus *cap. si quis suadente 17. qu. 4. juxta dicta lib. 1. cap. 33. num. 18.* Insuper Ordinatus redidit capax Ecclesiastici beneficii.

7. Queritur, *an bona fide ordinatus putans esse baptizatum, cum non sit, characterem recipiat, & valide ordinetur?*

Resp. Negative, quia baptismus fluminis ex jure divino est janua omnium Sacramentorum *cap. veniens de Presbytero non baptizato. Et c. si quis eodem tit. disp. ponitur: quod, si quis Presbyter ordinatus deprehenderit se non esse baptizatum, baptizetur, & iterum ordinetur, & Sac. Cong. Conc. apud Fagn. in 1. ad c. ne imitari, de const. nu. 187. ad dubium: an constitutus in Minoribus Ordinibus debaptismo dubitans, iterum baptizatus sub hac conditione, si baptizatus es, non te baptizo, in Ordinibus prius susceptis ministrare, aut ab integro ordinare debeat? censuit debere ei iterum ordines conferri ex cap. Veniens de Presbytero non baptizato sed sub conditione, si non erat baptizatus, quando primum eidem illi collati*

lari fuerunt. Nec tunc intelligitur Ordo iteratus: quia non intelligitur interarum; quod ambigitur esse factum: nec male de Religione sentitur, cum illud, non Religionis contemptus, sed articulus necessitatis excludat, ut cap. veniens. Quare licet baptizatus baptismo fluminis, & Sanguinis salvari possit, tamen non potest valide ordinari, si non sit baptizatus baptismo fluminis, nec aliud Sacramentum recipere, cum baptisimus sit fundamentum omnium Sacramentorum juxta citata jura.

8. Quæritur, an suscipiens ordinem aliquem, non prius suscepta Confirmatione, sit licite promotus, & possit ad alios ascendere?

Resp. Negative, Quod Confirmatio ad Ordines præsupponatur, habetur ex Trid. sess. 23. cap. 4. de ref. ubi: Prima tonsura non iniungitur, qui Sacramentum Confirmationis non susceperint: refert Fagnan. in 1. ad cap. cum contingat de erat. & qualis. ordinan. nu. 96. Alias Sac. Cong. declarasse Ppima tonsura initiatum, non suscepto Chrismate, ad postea ad minores Ordines, eo suscepto, esse male promotum; beneficia minus legitime acquisivisse; & non posse ad Sacros Ordines ascendere, nisi prævia Sedis Apostolicæ dispensatione. Stylus sacra Penitentiarie est dispensare cum sic promotis.

9. Quæritur, quinam exerceantur Ordines exercere ex officio?

Resp. Omnes, qui eos exercent ex vi ordinis, quem habent; unde cum Acolytus, v. g. in detectum Subdiaconi cantat Epistolam in Missa ex commissione Superioris, non dicitur ministrare Sacerdoti

in officio Subdiaconatus ex officio, nec tunc incurrit irregularitatem, quam incurteret, si scienter ipsi solemniter ministraret, hoc est, cum vestibus tali Ordini deputatis.

10. Unde observa, quod irregularitas in ministerio ordinum tunc incurritur. I. Cum Clericus excommunicatus, suspensus, vel interdictus ministrat in ordine, quem habet *rit. de Cleric. excom. &c.* II. Cum solemniter ministrat in ordine, quem non habet (dicitur solemniter ministrare, quando utitur cæremoniis, & vestibus tali ordini deputatis, & propriis) III. Cum ministrat in pertinentibus ad Ordinem, quem non habet, vel exerceat actum propriè, & specialiter uni Ordini deputatum, ita quod exerceri non possit, nisi ab habente cum Ordinem, cap. si quis de Cleric. non ordinat.

11. Unde irregularis est Diaconus, si sine licentia Parochi solemniter baptizet, ut diximus cap. 2. num. 13. Si Aquam sanctam benedicat, quia Benedictio Aquæ est actus ordini Sacerdotali deputatus, cap. Aquam Sale dist. 3. de consecrat. ubi: Sacerdotibus mandat, ut Aquam benedicant; potest tamen ignorantia, & simplicitas, quæ non sit affectata, excusare. Quaranta sum. ver. Ordo vers. Quibus, &c.

12. Quæritur, an omnes Ordines, tam Minores, quam Majores sint Sacramenta?

Resp. Affirmative; nam singuli sunt signum sensibile, & constant diversa materia, & forma, ut ex dicendis constabit.

Dices, ergo Sacramenta novæ legis sunt plura, quam septem, contra Trid. nam, facta computatione, tredecim forent.

Resp.

Resp. Negando consequentiam; nam distinctio Ordinum est accipienda secundum relationem ad Eucharistiam: quia potestas Ordinis, aut est ad consecrationem Eucharistiae, aut ad aliquod ministerium, ordinatum ad ipsam, ergo quamvis quilibet sit Sacramentum, tamen non sunt plura Sacramenta, sed unum unitate aggregationis, & ordinis ad eundem finem.

13. Queritur, *quam sit materia Sacramenti Ordinis?*

Resp. Remota, est instrumentum, quod ordinatis tangendum traditur, proxima verò est traditio, & acceptatio talis instrumenti. Materia debet physicè tangi, & non sufficit contactus moralis, quo quis, v. gr. manum extendat, & appropinquet instrumento, & non tangat illud.

14. Queritur, *quam sit forma?*

Resp. Sunt verba prolata ab Episcopo in traditione instrumenti: quae prolatio, & traditio debent esse simul, non tantum similitate morali, sed etiam physica, juxta dicta *lib. 2. cap. 1.* Quia in Sacramentis conferendis est sequenda opinio tutior; qualis sine dubio est illa asserens eas simul physicè esse debere.

Descendendo itaque ad assignandam materiam singulorum, dicimus: materia remota Ostiariatus, sunt Claves Ecclesiae. Lectoratus, est liber continens sacras lectiones, hoc est, Epistolas, & Prophetias. Exorcistatus, est liber Exorcismorum. Acolytatus, duplex est, candelabrum cum cereo extincto, & Urceoli vacui. Proxima verò eorum, est traditio, & acceptatio materiae remotae.

Subdiaconatus item duplex: remota, Calix vacuus cum patena vacua super-

posita: Florent. in decret. Eugenii, & liber Epistolarum. Diaconatus, item duplex: remota: Liber Evangeliorum, & impositio manuum super caput Ordinandi. Sacerdotii, aem duplex: remota, Calix cum vino, & Patena cum hostia: altera est impositio manuum, facta per ipsum Episcopum. Proxima tandem ipsorum, est praetorum traditio, & acceptatio.

15. Nota, Sacerdotem in ordinatione recipere duplicem potestatem; primam, consecrandi panem, & vinum in Corpus, & Sanguinem Christi: secundam, absolvendi à peccatis, quae potestates sunt inter se distinctae, & secunda praesupponit primam; potestque contingere, ut ordinatus habeat primam, & non secundam: ut, si, illa recepta Episcopus deficeret, & tunc ordinatus ab alio Episcopo deberet secunda conferri.

16. Item, quòd ordinati extra tempora ab jure statuta sunt suspensi, Trident. sess. 23. cap. 8. de ref. nisi sint privilegiati, quoniam isti, sunt, dixi Offic. Cur. tom. 2. cap. 13. num. 4.

17. Item, quòd sunt servanda interstitia ex eodem cap. 11. Quilibet etiam debet à proprio Episcopo ordinari, ibid. Trident. cap. 8.

18. Regulares debent ordinari ab Episcopo Diocesano, hoc est, ipsius Monasterii, in quo ordinandus fuerit à Superioribus positus de familia: quòd si Diocesanus abfuerit, vel non esset habiturus ordinationes, posset Superior suo subdito dimissorias concedere est quemcumque alium Episcopum. In quibus deberet exprimere, quòd proprius Episcopus vel est absens, vel ordinationes

non habet. Nec debent Superiores ex industria concessionem dimissiorum differre in id temporis, in quo Episcopus Diaconatus, vel abfuturus, vel non esset habiturus ordinationes, vel, dum Sedes vacaret. Et in contrarium operantes, incurunt penas privationis vocis activae, & passivae, officii, & dignitatis, ac administrationis, Sum. Pontifici reservatas, prout disposuit Sac. Cong. Conc. *sub die 15. Martij 1596. Et Sac. Congr. Episc. in una Regul. Observanti, ut in ejusd. regist. sub. 11. Junij 1638. Vide cit. cap. Off. Cur.*

19. Aetas praescripta in ordinibus suscipiendis habetur ex Trid. *cit. cap. 12. ubi: nullus in posterum ad Subdiaconatus ordinem ante 22. ad Diaconatum ante 23. ad Presbyteratum ante 25. atatis suae annum promoveatur.* Nota illud ante, significare annum debere esse completum: quare quaevis pars, quae ei deficeret, etiam si foret unica hora, operaretur, ut de eo diceretur promotus ante; nam ante 22. semper quis est, donec compleat. 21. & attingat ipsum 22. Alia vide apud Authores.

CAPUT VIII

Matrimonium.

DE Matrimonio, quod ante peccatum fuit institutum ad humani generis propagationem, & post peccatum ordinatum, etiam in infirmitatis remedium, *cap. quidquid 33. qu. 2. & in statu legis Evangelicae à Christo Domino institutum in ratione Sacramenti, ex Trid. sess. 24. de matrimon. cap. 1. plura distinctis §. dicenda occurrunt.*

Matthaeucci Causela Confess.

§. I.

De natura matrimonii, forma, materia, & Ministro.

1. Septimum Sacramentum est matrimonium, ut ex alleg. Florent. in *decr. Eugenii, & Tridentino sess. 7. can. 1. & sess. cit.* Est indissolubile. Clara sunt testimonia Scripturae, & Conciliorum definitiones. Florent. ibid dixit: *quamvis dicitur ex causa fornicationis liceat thori separationem facere, non tamen aliud matrimonium contrahere fas est, cum matrimonio vinculum legitime contracti perpetuum sit;* & Trid. *can. 5. Si quis dixerit, propter heresim, aut molestantem cohabitationem, aut affectatam absentiam à conjugē, dissolvi posse matrimonii vinculum. Anathema sit.*

2. Potest Matrimonium considerari in ratione contractus civilis, & naturalis, & in ratione Sacramenti. Ut contractus est, definitur: *est contractus, quo vir, & femina ita ligantur indissolubiliter inter se, ut, durante vita, possint absque culpa uti se invicem in ordine ad procreationem prolis, nisi superveniat legitimum impedimentum.* Ut Sacramentum verò: *est contractus viri, & mulieris conferens ex opere operato gratiam sanctificantem, & alias gratias actuales in ordine ad ferenda bene onera matrimonii, & prolem educandam.*

3. Nota, quod matrimonium omne, contractum inter fideles est Sacramentum; hinc, si aliquis ex sua malitia noleret inire ipsum ut Sacramentum, contractus invalidaretur, quia, supposita institutione istius contractus in esse Sa-

(Aaa aa)

era